MOOISTE DUITSE WOORDEN

Julia Peine
DEUTSCH COACH

TOEN IK IN 2016 MIJN EIGEN BEDRIJF STARTTE EN MIJN WEBSITE ONLINE STOND, WILDE IK OOK EEN BLOG SCHRIJVEN. HET IDEE WAS OM OVER DUITS TE SCHRIJVEN, MAAR OP EEN LEUKE EN GRAPPIGE MANIER. EN IK WILDE OOK OVERBRENGEN DAT DUITS EEN MOOIE TAAL IS OM TE LEREN. DUS BEDACHT IK DAT IK OVER MOOIE DUITSE WOORDEN GING SCHRIJVEN. HET LIEFST NATUURLIJK OVER MOOIE WOORDEN DIE IN HET DUITS EN NEDERLANDS NIET OP ELKAAR LIJKEN. EN ZO WERD “MOOISTE DUITSE WOORDEN” GEBOREN.

INTUSSEN HEB IK OVER ZO’N 72 WOORDEN GESCHREVEN EN ER OOK LEUKE EN MOOIE PLAATJES BIJ UITGEZOCHT OF ZELF GEMAAKT. IN DIT E-BOOK VIND JE EEN SELECTIE VAN DE 15 MOOISTE DUITSE WOORDEN. IK WENS JE VEEL PLEZIER BIJ HET LEZEN!

MEER MOOISTE DUITSE WOORDEN VIND JE OP: HTTPS://JULIAPEINE.EU/BLOG/

Copyright © 2021
by Julia Peine

Julia Peine | Deutsch Coach
Cuypersplantsoen 56
3544LJ Utrecht

https://juliapeine.eu

SCHMETTERLING

DER SCHMETTERLING / DIE SCHMETTERLINGE

Het is wel een woord wat de ene heel mooi vindt en de ander überhaupt niet: der Schmetterling! Maar waar komt de naam vandaan? De Duitse naam Schmetterling is voor het eerst in 1501 te vinden. Het woord is afkomstig van het Slavische woord Schmettern wat betekend Schmand of Rahm (zure room of room). Sommige vlinders vinden room heel aantrekkelijk. Vandaar dat men ook Buttervogel i.p.v. Schmetterling zei. Bij het maken van boter komen de vlinders want de geur van de boter trekt ze aan. Dat vind je ook in het Engelse woord butterfly terug.

In het bijgeloof dacht men dat Schmetterlinge heksen waren die de room wilden stelen.

> *"Hast du eine Hoffnung, die in Erfüllung gehen soll, so fang' einen Schmetterling und flüstere ihm deinen Wunsch. Schmetterlinge geben keinen Laut von sich und verraten niemandem etwas, außer dem Himmel. Lass ihn frei deinen Wunsch in den Himmel tragen und er wird erhört."*
>
> *– Eine alte hawaiianische Legende –*

SCHNEEBESEN

DER SCHNEEBESEN / DIE SCHNEEBESEN

De Schneebesen wordt ook Schaumschläger genoemd. In Zwitserland zeggen ze Schwingbesen en in Oostenrijk Schneerute. Mooi, hé?!

De naam Schneebesen komt van het geklopte eiwit (Eischnee) en de vorm, die aan een bezem (Rutenbesen) doet denken.

Weetje:
Tot de Renaissance kende men geen ander gistingsmiddel dan gist. Maar met de ontdekking van het eiwit konden nu heerlijke nieuwe desserts en taarten worden bereid.

QUASSELSTRIPPE

DIE QUASSELSTRIPPE

Een heel grappig Duits woord! Der Duden (onze van Dale) geeft volgend definitie:

Bedeutungsübersicht:
1. (salopp scherzhaft veraltend) Telefon
2. (salopp abwertend) jemand, der unentwegt redet

De eerste betekenis wordt niet meer gebruikt maar de tweede wel. Iedereen weet precies wat er bedoeld is. Er bestaan ook mooie uitdrukkingen in het Duits:

quasseln wie ein Wasserfall
ohne Unterlass quasseln

De associatie met een oude telefoon is er wel nog, ook al gebruik je eigenlijk geen telefoon meer met een “Strippe” (= lijn) om te bellen. “Quasseln” (= kletsen) is al een mooi woord maar in combinatie met Strippe nog veel mooier!

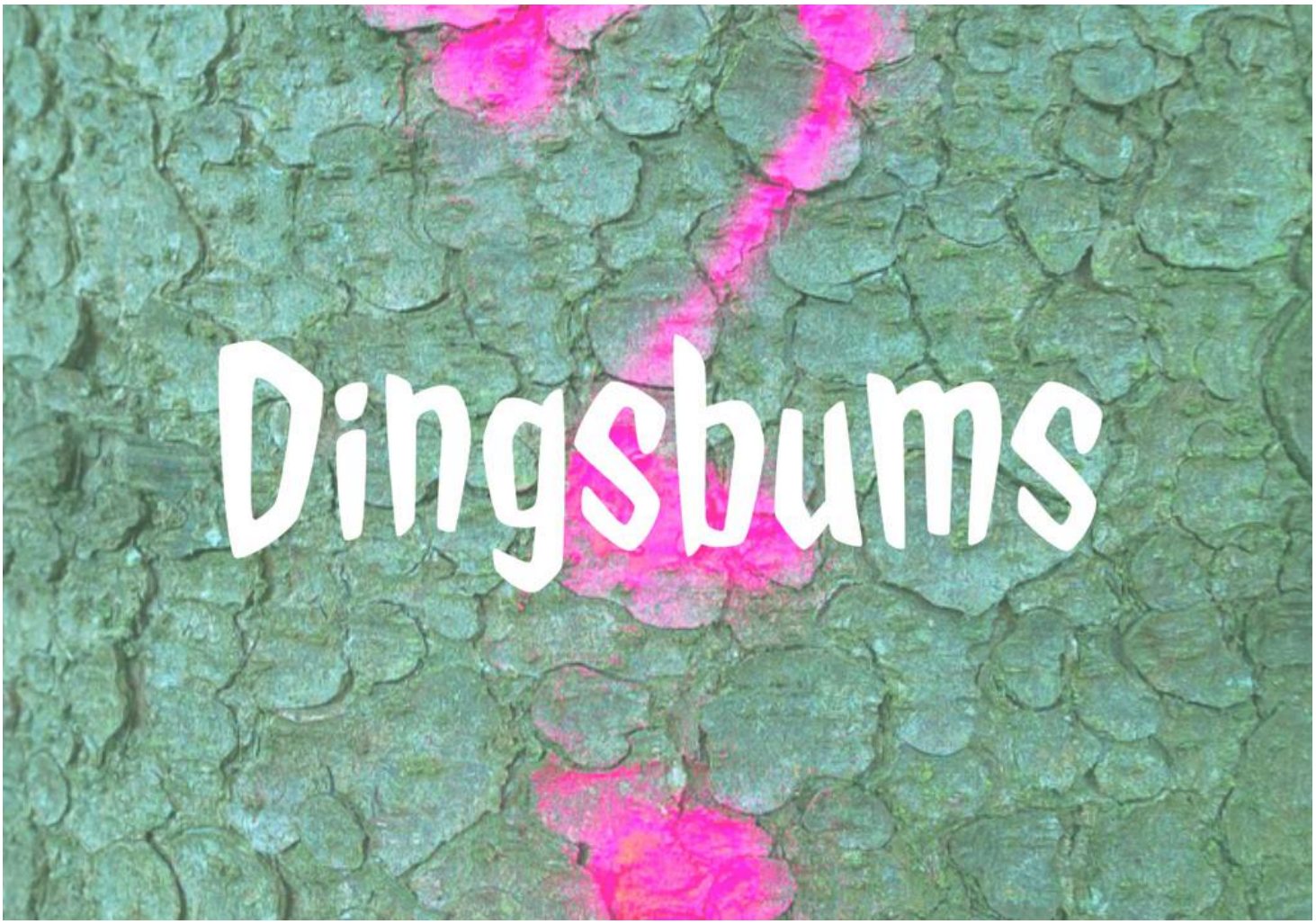

DINGSBUMS

DER, DIE ODER DAS DINGSBUMS

Dit is echt een grappig en handig woord! Duitsers gebruiken het als vervanger voor een willekeurig zelfstandig naamwoord dat ze op het moment van spreken niet kunnen bedenken. Ik geef je een paar voorbeelden:

> *„Weißt du noch? Neulich der Dingsbums.“ – „Wer ist denn Dingsbums?“ – „Na du weißt schon: kurze, schwarze Haare, Dreitagebart und circa so groß… Dingsbums halt!“.*
>
> *“Mann, gestern habe ich die Dingsbums doch noch gehabt!”.*
>
> *“Und dann hat er die ganze Zeit auf das Dingsbums gestarrt!”.*

KLEEBLATT

DAS KLEEBLATT / DIE KLEEBLÄTTER

Een klavertje vier is een symbool van geluk. En traditioneel wenst men aan het begin van het nieuwe jaar iedereen geluk.

Wist je al...

...dat men in Duitsland vaak een klein bloempotje met vierblättrigen Kleeblättern, Glückspfennig (een cent als symbool voor rijkdom), Schornsteinfeger (schoorsteenveger – vroeger bracht hij geluk in het huis want na het schoonmaken van de schoorsteen kon men weer koken en verwarmen), Hufeisen (hoefijzer als symbool vor sterkte en kracht) en Fliegenpilz (vliegenzwam – ook en symbool voor geluk) cadeau geeft?

TASTATUR

DIE TASTATUR / DIE TASTATUREN

Dit is een woord wat de meeste van mijn cursisten niet kennen: die Tastatur. Met een Tastatur schrijven we van alles en nog wat en we gebruiken het toetsenbord iedere dag. Het is dus een belangrijk hulpmiddel wat we niet meer kunnen en willen missen.

Weetje:
Op de eerste typemachines waren de letters nog strikt alfabetisch gerangschikt. Ze waren uitgevonden in Denemarken, Italië en in Zuid-Tirol, dat toen nog tot Oostenrijk behoorde. Maar in 1868 patenteerde de drukker en journalist Christopher Latham Sholes in Wisconsin (VS) een machine met het QWERTY-toetsenbord dat vandaag de dag nog steeds in gebruik is (QWERTZ in Duitstalige landen).

Hij wilde het schrijven op een typemaschine sneller maken. Hiervoor keek hij, welke letters het vaakst werden gebruikt en rangschikte deze toetsen zodanig dat de letterhendels tijd hadden om terug te keren naar hun uitgangspositie na het raken van het papier. Zo rakten ze niet meer in de knoop.

WEISSWURSTÄQUATOR

DER WEISSWURSTÄQUATOR

Heb je er al van gehoord? De Weißwurstäquator is in Duitsland, natuurlijk.

Maar waar precies?

Je zult daar verschillende antwoorden op krijgen. De Weißwurstäquator toont de culturele grens tussen Oud-Beieren en de rest van Duitsland. De naam is grappig bedoeld, natuurlijk. Want de Weißwurst is een worstspecialiteit uit Beieren, vooral uit de deelstaathoofdstad München. In München en Beieren eten ze Weißwurst maar in de rest van het land (eigenlijk) niet.

Weißwurst bestaat uit kalfsvlees, uien, peterselie, foelie en citroen. Gegeten wordt ze met süßem Senf (zoete mosterd) en vaak ook met een Brezel. Omdat de Weißwurst als Beiers symbool in Duitsland zo bekend is, spreken de Duitsers over de Weißwurstäquator als grens tussen Beieren en Duitsland. Afhankelijk van de spreker wordt de grens getrokken op de Donau (in welk geval Noord-Beieren is uitgesloten) of op de Main (in welk geval Noord-Beieren is inbegrepen) of binnen een straal van 100 km rond München.

FEMDSCHÄMEN

Wie heeft dit niet meegemaakt? Je ziet iemand iets heel gênants doen en je schaamt je voor hem. In het Duits bestaat daar een mooi woord voor: fremdschämen!

Wist je dat dit woord voor het eerst in 2009 in de Duden stond?

Het is dus nog een relatief nieuw woord en wordt vooral in de omgangstaal gebruikt. In 2010 was fremdschämen zelfs woord van het jaar in Oostenrijk!

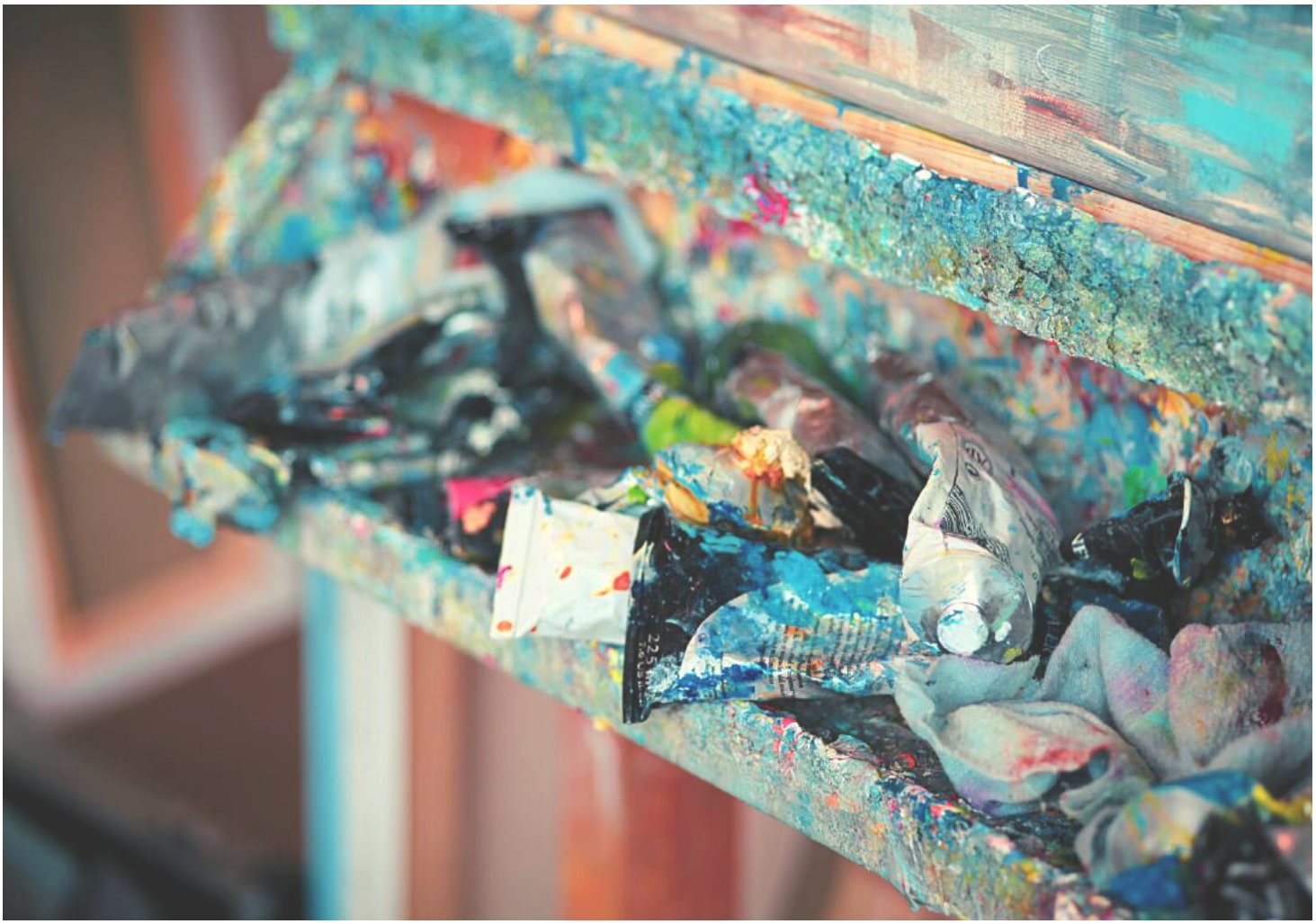

KUDDELMUDDEL

DER ODER DAS KUDDELMUDDEL

Tijdens het lezen van een heel grappig kinderboek dat zich in Berlijn afspeelt, kwam ik Kuddelmuddel weer tegen. Ik hou van dit woord. Ik gebruik het zelf ook graag. En het klingt toch veel mooier dan Durcheinander of Chaos, vind je niet? In het Nederlands zeg je warboel of zooitje.

Waar dit woord vandaan komt is niet zeker. Het zou uit Pommeren kunnen komen of een Nederduits woord kunnen zijn. Het woord Muddel is een vorm van het Nederduitse Modder. Maar de combinatie Kuddelmuddel verspreidde zich waarschijnlijk vanuit Berlijn. Het is onder andere bij Thomas Mann te vinden in zijn verhaal "Die vertauschten Köpfe" (1940).

FREUDENTAUMEL

DER FREUDENTAUMEL

Dat is wel een supermooi woord! Freudentaumel... Maar wat is dat eigenlijk? Het is zo gelukkig en blij zijn dat je in een opperbeste stemming bent. Je voelt de euforie door je stromen en kunt maar alleen van blijdschap juichen. Leuk, toch?

Wist je...

...dat er in Berlijn een crew van musici, DJ's, creatievelingen en "partyentstehungserprobten Verrückten" bestaat die op verschillende locaties – soms geheim, af en toe buitengewoon, maar altijd op een mooie plek – uitnodigen om te dansen en te genieten van een leuke avond of dag? Ze noemen zich "Freudentaumel". Dus: Der Name ist Programm!

Je kunt hun muziek ook beluisteren op Soundcloud.

AMPELMÄNNCHEN

DAS AMPELMÄNNCHEN / DIE AMPELMÄNNCHEN

Es gibt natürlich auch Ampelfrauen!

Dit verkeerslicht heeft werkelijk een cultstatus en wordt over de hele wereld met Berlijn geassocieerd. Maar wist je ook, dat dit Ampelmännchen oorspronkelijke uit Oost-Duitsland komt en één van de dingen is, die zijn overgenomen?

Maar dat was niet even makkelijk in het begin! Na de hereniging van Duitsland werd besloten dat de straatnaamborden en verkeerslichten moesten worden aangepast aan de Europese norm. Dus verdween het Ampelmännchen stukje bij beetje.

Dat vonden vooral de Oost-Duitsers niet leuk en er kwam veel protest van de bevolking. De belangstelling voor dit onderwerp groeide nadat de productontwerper Markus Heckhausen in 1997 samen met de uitvinder van het Ampelmännchen, Karl Peglau, een boek had gepubliceerd. Er werd ook een comité opgericht met de naam "Rettet die Ampelmännchen" en er werden veel Ampelmännchen-producten geproduceerd.

De acties waren succesvol en de Ampelmännchen werden officieel goedgekeurd. Sinds 2005 zijn ze ook te zien in West-Berlijn en in een aantal West-Duitse steden.

DRAHTSEILAKT

DER DRAHTSEILAKT

Je weet al wat dat is, nietwaar? Koorddansen op een staalkabel. Zeker een van de meest gevaarlijke en gewaagde acts in het circus. En ook buiten in de natuur of in grote steden kunnen we spectaculaire stunts op een staalkabel zien.

Maar dit mooie Duitse woord wordt ook gebruikt om een moeilijke en riskante onderneming te beschrijven onder verwijzing naar de koorddanser die moet balanceren en altijd kan vallen.

Einen Drahtseilakt vollführt man.

Vaak hoor je de term in de politiek als een politicus of het beleid van een land op diplomatieke wijze tegengestelde belangen moet balanceren en / of tussen twee of meerdere extremen moet bemiddelend optreden.

FAULENZEN

Kun je ook zo heerlijk van een vakantie genieten? Ik hou vooral van de zomervakanties! Lekker in de zon, barbecuen, zwemmen, buiten zijn, misschien aan zee of in de bergen, tijd voor je gezin, vrienden, eindelijk dat boek lezen, festivals, … en tijd voor jezelf! En af en toe even lekker niks doen, luieren – dat noemen de Duitsers faulenzen. Een prachtig woord!

En ja, faulenzen is ook super goed voor je! Als je regelmatig faulenzt creëer je de ruimte om los te laten, weer energie op te laden en in balans te komen.

En wat fijn is het als het je lukt dit vakantiegevoel ook nog mee te nemen in de weken na een vakantie.

Dus: Lass die Gedanken schweifen und die Seele baumeln!

PUSTEKUCHEN

DER PUSTEKUCHEN

Denk je nu ook gelijk aan iets zoets en lekkers? Het klingt naar een bijzondere gebak maar het is niet zo. Dit mooie woord komt uit Berlijn en is een uitdrukking voor Von wegen! of Denkste!. Dus: dat denk je! We zeggen het meestal met leedvermaak als iemand iets gedaan heeft wat niet zo slim was of als iemand niet krijgt wat hij graag wilde. Je kunt het ook zeggen als je een andere mening over iets hebt.

Pustekuchen stamt van het Jiddisch af. Namelijk van de zin "Ja Chochem, aber nicht lamdon". Dat betekend: slim maar niet slim genoeg! In de negentiende eeuw was het in Berlijn gebruikelijk om een veranderde versie van de zin te zeggen: "Ja Kuchen, nicht London". Na verloop van tijd bleef alleen het woord Kuchen over. Men combineerde dat met Puste om het te versterken en te laten zien dat je er niet mee eens was.

En zo werd het mooie woord Pustekuchen geboren.

En dat is waarom je een Pustekuchen ook niet kunt eten. Helaas!

SCHMÖKERN

Dat is echt een woord naar mijn zin. Want ik schmökere zo graag! En het woord drukt ook nog eens zo goed uit hoe jij je daarbij voelt en wat je doet.

Am Wochenende könnte ich die ganze Zeit in alten Büchern schmökern.
Sie schmökert gern in Kriminalromanen.
Ich habe gestern herrlich in "Harry Potter" geschmökert.

Als je schmökert dan zit je bijvoorbeeld lekker relaxed op de bank met een heerlijk boek en bent aan het lezen. Het woord drukt ook uit dat je ervan geniet. Maar je kunt het ook gebruiken om uit te drukken dat je op zoek bent naar een nieuw boek in een boekwinkel of bibliotheek en hier en daar al begint te lezen.
Mooi toch?

En hou je ook van schmökern?

Hoffentlich hat es dir gefallen, in diesem E-Book zu schmökern!

index

- *Schmetterling - pagina 3*
- *Schneebesen - pagina 4*
- *Quasselstrippe - pagina 5*
- *Dingsbums - pagina 6*
- *Kleeblatt - pagina 7*
- *Tastatur - pagina 8*
- *Weißwurstäquator - pagina 9*
- *fremdschämen - pagina 10*
- *Kuddelmuddel - pagina 11*
- *Freudentaumel - pagina 12*
- *Ampelmännchen - pagina 13*
- *Drahtseilakt - pagina 14*
- *faulenzen - pagina 15*
- *Pustekuchen - pagina 16*
- *schmökern - pagina 17*